

Izgradimo održivu BiH

Međunarodna konferencija o održivom razvoju i zaštiti okoliša

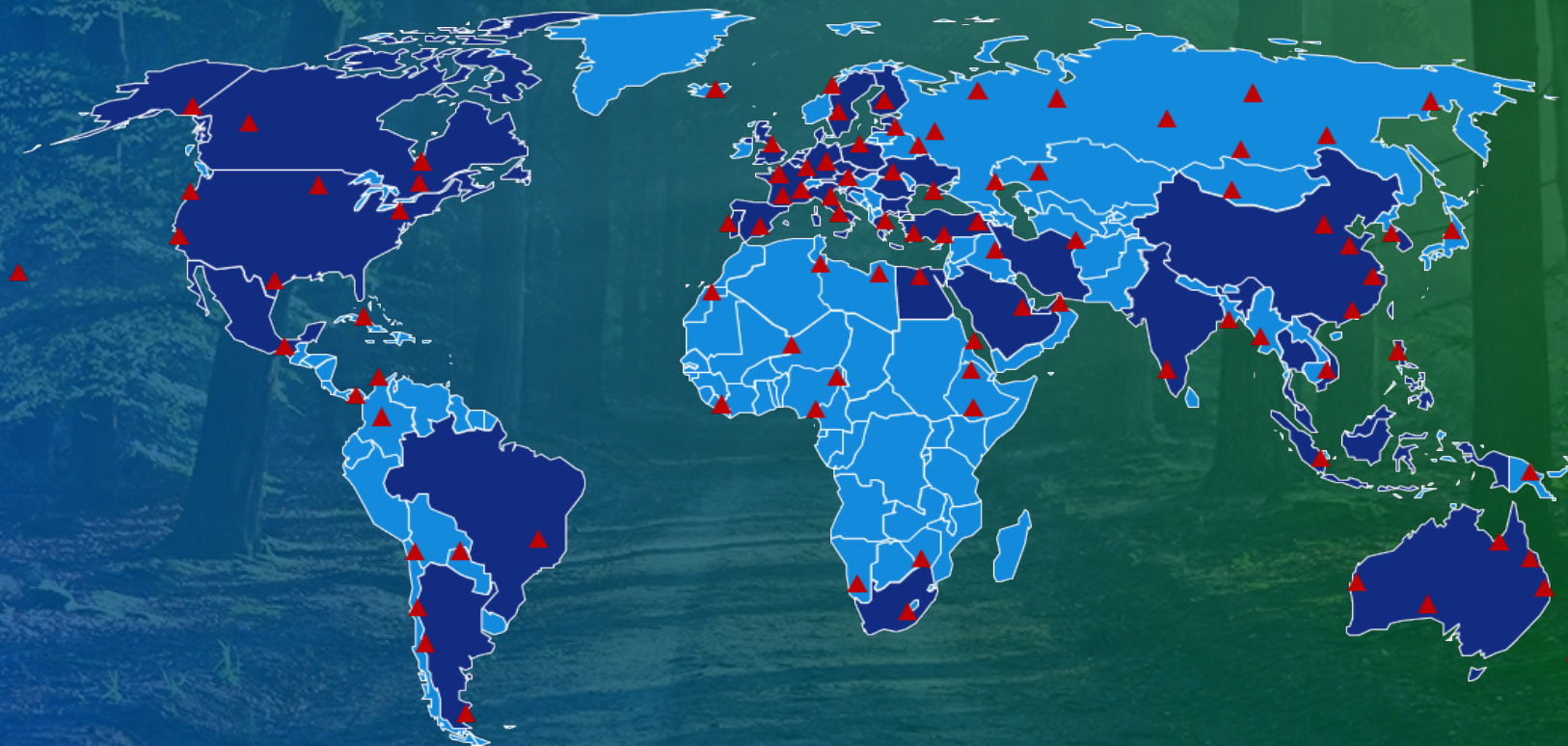
19. i 20. 10. 2023.

Boris Rukavina, dipl. ing. maš.
TÜV NORD Adriatic d.o.o.

Prisutan u više od 70 zemalja s više od 13.000 zaposlenika

"IZGRADIMO ODRŽIVU BIH,"

"IZGRADIMO ODRŽIVU BiH,"

Standard

dokument za opću i višekratnu uporabu, donesen konsenzusom i odobren od priznatog tijela, koji sadrži pravila, smjernice ili karakteristike aktivnosti ili njihove rezultate i koji ima za cilj postizanje optimalnog stupnja uređenosti u datom kontekstu

NAPOMENA Standardi se moraju temeljiti na provjerenim znanstvenim, tehnološkim i iskustvenim rezultatima, a cilj im je dosezanje optimalnog napretka zajednice. (BAS EN 45020:2009, definicija 3.2)

Međunarodna organizacija za standardizaciju (ISO) najveći je svjetski razvijatelj dobrovoljnih međunarodnih standarda.

Njihovi standardi nude rješenja i najbolju praksu za gotovo sve vrste tehnologije i poslovanja, pomažući tvrtkama i organizacijama da povećaju učinak uz zaštitu potrošača i planeta.

ISO je razvijen kroz globalni konsenzus i njegovi standardi imaju za cilj srušiti prepreke međunarodnoj trgovini. Neki poznati standardi uključuju ISO 9001 (kvaliteta), ISO 14001 (okoliš) i ISO 27001 (upravljanje sigurnošću informacija).

EN ISO 14001:2015 - Sistemi upravljanja okolišem - Zahtjevi s uputstvom za upotrebu

ISO 50001:2018 - Sistemi energetskeg upravljanja - Zahtjevi s uputstvom za

ISO 45001:2018 - Sistemi upravljanja zdravljem i sigurnosti na radu - Zahtjevi s uputstvom za korištenje

ISO 26000:2010 - Uputstvo o društvenoj odgovornosti

EN ISO 9001:2015 - Sistemi upravljanja kvalitetom - Zahtjevi

ISO 37301:2021 - Sistemi upravljanja usklađenošću - Zahtjevi sa smjernicama za upotrebu

"IZGRADIMO ODRŽIVU BiH,"

E 14001:2015

ISO 14001 je međunarodni standard za sisteme upravljanja okolišem (EMS). Razvijen je od strane ISO kako bi pomogao tvrtkama i drugim organizacijama da smanje svoj utjecaj na okoliš.

Ovaj standard omogućuje poduzećima da uspostave sistem upravljanja okolišem (EMS) koji će im pomoći u smanjenju otpada, poboljšati učinkovitost resursa i smanjiti troškove gospodarenja otpadom.

"IZGRADIMO ODRŽIVU BiH,"

E

EMSI 14001:2015

Zašto biste trebali certificirati svoj EMS prema ISO 14001?

Stjecanje certifikata ISO 14001 može biti koristan alat za povećanje vjerodostojnosti organizacije pokazujući da vaš proizvod ili usluga ispunjavaju očekivanja vaših kupaca u pogledu zaštite okoliša.

Podrazumijeva se da će to poboljšati vaš ESG rezultat jer ukazuje na predanost tvrtke smanjenju utjecaja na okoliš. Za neke industrije certifikat ISO 14001 može biti zakonski ili ugovorni uvjet.

"IZGRADIMO ODRŽIVU BiH,"

E

ISO 14001:2015

Ključne prednosti certifikacije prema ISO 14001:2015 sa ESG aspekta

- **Pronalazite prostor za uštede** - posebno u gospodarenju resursima, otpadom i energijom
- **Poboljšavate učinkovitost** - tijekom životnog ciklusa proizvoda kako biste smanjili utjecaj na okoliš
- **Poboljšavate svoj korporativni kredibilitet** – pomoć pri pridobijanju novih kupaca
- **Kvantificirate, pratite i kontrolirate** - tekući utjecaj vašeg poslovanja na okoliš
- **Osiguravate usklađenost** - sa zakonodavstvom o zaštiti okoliša kako biste izbjegli kazne i kazneni progon
- **Poboljšavate svoj ESG rezultat** - rezultat koji koriste investitori kada razmatraju ulaganja.

"IZGRADIMO ODRŽIVU BiH,"

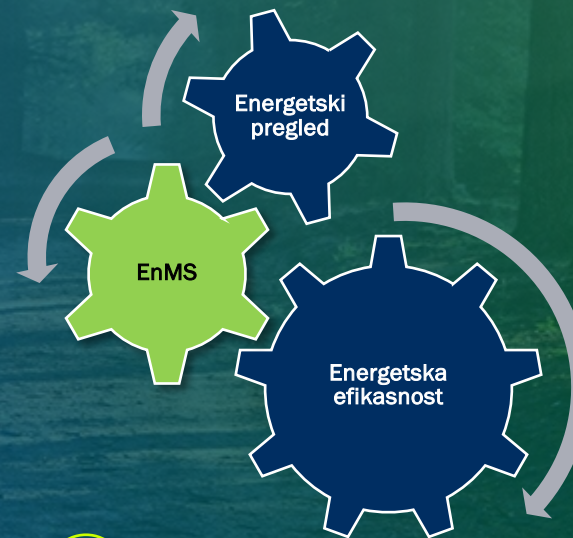
E

IZGRADIMO ODRŽIVU BiH: 2014-2018

EU - Plan energetske efikasnosti

"Na mnogo načina, energetska efikasnost se može smatrati najvećim energetske resursom Europe"

"IZGRADIMO ODRŽIVU BiH,"

ISO 50001:2018

ISO 50001 omogućava organizacijama da prošire odgovornost prema okolišu na upravljanje izvorima energije i potrošnju energije. Osim toga, smanjuju se troškovi za sve skuplju energiju i fokusira se na smanjenje emisije CO₂.

Standard ISO 50001 pruža mogućnost organizacijama i kompanijama sa tehničkim i upravljačkim strategijama da povećaju energetska efikasnost, smanje troškove i **umanje negativan uticaj na okoliš.**

"IZGRADIMO OKOLIŠU."

E

ISO 50001:2018

Koristi od implementacije ISO 50001

- Održivo upravljanje
- Uštede troškova energije
- Smanjenje emisije stakleničkih plinova - zaštita okoliša
- Smanjenje "otiska ugljika" (ukupna količina stakleničkih plinova - ugljičnog dioksida, metana, azotnog oksida, klorofluorouglijika tj. freona i dr. - proizašla iz svakodnevnog života i rada naziva se "*otisak ugljika*" - eng. Carbon footprint)
- Povećanje energetske svjesnosti među zaposlenima
- Poboľšan korporacijski imidž

ISO 45001:2018

Prema Međunarodnoj organizaciji rada (ILO), više od 7600 ljudi umre od nesreća na radu ili profesionalnih oboljenja svakoga dana. Zato je ISO komitet stručnjaka za zdravlje i sigurnost na radu počeo raditi na razvoju međunarodnog standarda s potencijalom da spasi gotovo tri milijuna života svake godine.

Za organizacije koje ozbiljno žele poboljšati sigurnost zaposlenika, smanjiti rizike na radnom mjestu i stvoriti bolje, sigurnije radne uvjete, tu je ISO 45001.

"IZGRADIMO ODRZIVU BiH,"

S

ISO 45001:2018

Razvoj i implementacija sistema upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu temeljenog na standardu ISO 45001 pokazuje internim i eksternim zainteresiranim stranama (npr. radnicima, regulatorima, kupcima, investitorima, osiguravateljima) da organizacija upravlja svojim rizicima i učinkom na djelotvoran i učinkovit način.

Ispunjavanje zahtjeva standarda ISO 45001 može podržati organizacije koje teže kulturi proaktivnog, stalnog poboljšanja i može potaknuti djelotvornost i učinkovitost organizacije u ostvarivanju najviših razina performansi zdravlja i sigurnosti na radu. Odražava najnovija razmišljanja i najbolje prakse u upravljanju OH&S zdravljem i sigurnosti

S

ISO 26000:2010

Za tvrtke i organizacije koje su predane poslovanju na društveno odgovoran način postoji ISO 26000.

ISO 26000 pruža smjernice onima koji prepoznaju da je poštovanje društva i okoliša ključni faktor uspjeha.

Osim što je "prava stvar" primjena ISO 26000 sve se više smatra načinom ocjenjivanja predanosti organizacije održivosti i njezinog ukupnog učinka.

S

ISO 26000:2010

Namjera međunarodnog standarda ISO 26000 je da pomogne organizacijama da daju svoj doprinos održivom razvoju.

Treba da ih podstakne da učine više od onoga što podrazumijeva puko poštivanje zakona, istovremeno imajući u vidu da je pridržavanje zakona suštinska obaveza svake organizacije i ključni dio njihove društvene odgovornosti.

Standard treba da unaprijedi opće razumijevanje u oblasti društvene odgovornosti i da dopuni druge instrumente i inicijative u pogledu društvene odgovornosti, a ne da ih zamijeni.

S

ISO 26000:2010

Koje koristi se mogu postići implementacijom ISO 26000?

- Konkurentska prednost
- Ugled
- Sposobnost privlačenja i zadržavanja radnika ili članova, kupaca, klijenata i korisnika
- Održavanje morala, predanosti i produktivnosti zaposlenika
- Percepcija investitora, vlasnika, donatora, sponzora i financijske zajednice
- Odnosi s tvrtkama, vladama, medijima, dobavljačima, kolegama, kupcima i zajednicom u kojoj posluje

"IZGRADIMO ODRŽIVU BH"

G

ISO 9001:2015

ISO 9001 utvrđuje kriterije za sistem upravljanja kvalitetom.

Može ga koristiti svaka organizacija, velika ili mala, bez obzira na područje djelovanja. Postoji više milijuna tvrtki i organizacija u više od 170 zemalja certificiranih prema ISO 9001.

Ova se norma temelji na brojnim načelima upravljanja kvalitetom, uključujući snažnu usredotočenost na kupca, motivaciju i utjecaj najvišeg rukovodstva, procesni pristup i stalno poboljšanje.

Korištenje ISO 9001 pomaže osiguranj da kupci dobiju dosljedne, kvalitetne proizvode i usluge, što zauzvrat donosi mnoge poslovne

"IZ OBLASTI UPRAVLJANJA KVALITETOM U BIH,"

G

ISO 9001:2015

Ključna prednost ISO 9001 je da vas podržava u ispunjavanju potreba vaših kupaca, a sve više kupaca želi surađivati s ekološki osviještenim organizacijama.

Dio postajanja održivim je stvaranje, popravak, ponovna upotreba i recikliranje kvalitetnijih i dugotrajnijih proizvoda.

Sistem upravljanja kvalitetom vam osigurava upravo to - kvalitetnije i dugotrajnije proizvode ili usluge.

G

ISO 37301:2021

ISO 37301 je međunarodni standard koji
iepostavlja zahtjeve za uspostavljanje,
implementaciju, održavanje i poboljšanje
učinkovitog sistema upravljanja usklađenošću
(CMS) unutar organizacije.

Standard je objavljen 2021. godine.

"IZGRADIMO ODRŽIVU BiH,"

20

TUVNORD

G

ISO 37301:2021

Na temelju načela dobrog upravljanja, proporcionalnosti, transparentnosti i održivosti, ISO 37301 opisuje ključne komponente i procese učinkovitog CMS-a.

G

ISO 37301:2021

Koje su koristi od ISO 37301?

- Razvoj pozitivne kulture usklađenosti
- Brzo i učinkovito rješavanje problema u vezi s usklađenošću
- Zaštita ugleda i integriteta sprječavanjem i otkrivanjem neetičkog ponašanja
- Poboljšanje poslovnih mogućnosti i održivost.

Primjena zahtjeva i smjernica međunarodnih standarda za sisteme upravljanja i certifikacija tih sistema:

- Značajno poboljšavaju ukupnu performansu organizacije
- Podupiru održivo upravljanje
- Poboljšavaju korporacijski imidž
- Poboljšavaju ESG rezultat - rezultat koji koriste investitori kada razmatraju ulaganja.

"IZGRADIMO ODRŽIVU BiH,,

